

Pona nini ba victimes balingaka ko solola po na makambo ya nkuba te?

- Moto azo beta bango alingi baloba te.
- Bazo banga ke soki balobi makambo na bango, batu bakobwaka bango.
- Bayebi te na nani bakoki kosolola.
- Elikya eza te na bato oyo bakoki kosalisa bango.
- Bazo yoka soni to bazo loba eza foti na bango.
- Balingi kobatela ba victimes mosusu to kobatela moto oyo azo beta bango.
- Bazo loba bakoki kosala eloko te. Bakanisi ke koloba ekobongisa eloko te.

Tango ba victimes baboyi kosolola po na makambo ya nkuba to koreconnaitre ke nkuba ezali na kati ya libala, tokoki koloba te ke makambo wana eza ya lokuta to ke baza na collaboration te. Kosala na basi ezali lolenge monene ya ko sala ke bana bako vanda malamumu to na bokengi.

Kozua lialisi

1. Ba ndako ya kosalisa basalisaka na ba mbeto, na ba sango ya kosunga basi pona koyeba ndenge nini kosalisa bana bavandaka na nkuba na libala. Ba victime nyonso bakoki kozua lialisi.

2. Bobenga *SOS Violence conjugale* : 514 873-9010 (24 / 24 h, 7 / 7j)

3. Pulusi ya *Montréal (SPVM)* : bogenga 911

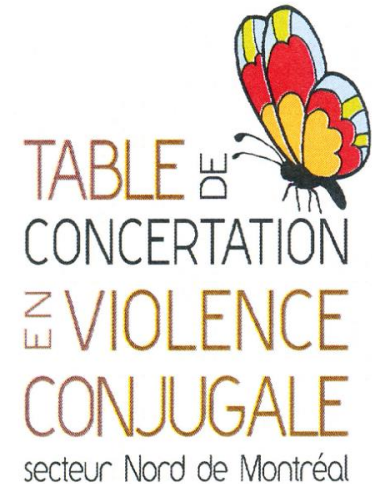
4. Bobenga *CIUSSS ya Nord-de-l'Île-de-Montréal* : 514 940-3300

2. Bobenga lingomba ya basi (le *centre des femmes*) ya quartier na bino.

Bana na kati ya nkuba na libala: koyoka po na kosalisa

Kofanda na kati ya nkuba ya libala

Simon Lapierre, Ph.D.,
na bosalisi ya Alexandra Vincent

Lingala

Kofanda na kati ya nkuba na libala

Bana oyo bazo vanda na kati ya nkuba na libala baza bango pe ba mwa victime ya nkuba wana :

- Bazalaka ba temoins tango baboti na bango bazobunda.
- Bayokaka oyo ezo leka na epayi mosusu ya ndako.
- Komona lokola ndako ekomi sima ya bitumba.
- Komona milelo pe na bapomta ya mama na bango.
- Kovanda na yiki-yiki pe na kobanga.
- Bana bakomi bango pe ba victimes ya nkuba.

Mwa mitango

Na Canada, ba mwa bana ndambu ya milioni ba vandaka na nkuba na libala. (Statistique Canada, 2001).

Na eyekoli, o kati ya bana mibali to motoba na kelasi bazali ba victimes ya nkuba na libala (Sudermann et Jaffe, 1999).

Ba tata (to ba mibali ya ba mama) ba oyo nde bazalaka basaleli ya nkuba. (Hamby et al., 2011).

Nkuba na libala

Nkuba na libala eza eloko oyo mobali to mwasi azo sala po na kokonza moninga na libala. Nkuba ezali ko kamata mutu na nzoto, koloba maloba ya mabe, kofinga na ki mwasi to mobali, nkuba na kati ya ba emotion, kosakana na mutu ya moto, koboyela ye mbongo pe na kati ya likanisi. Ba eloko nyonso oyo nde ezali nkuba na libala.

Kokabuana etikaka nkuba te, basi na bana oyo bavandaka na nkuba na libala bakoki kaka kozala ba victimes ya nkuba to kobomisama.

Moto oyo abetaka (victime te) ye nde amonisaka bana nkuba to bitumba.

Nkuba na libala na relation ya mama na mwana

Mibali oyo balingi bitumba balingaka ko bangisa bonyango na relation ya mama na mwana naye :

- Komenacé mwana po mama abanga to komenacé mama to mwana abanga.
- Kopekisa mama na mwana basolola to bamonana.
- Kofinga ye na ki mama na ye
- Koloba ke mama nde azali responsable ya kobomana na libala na aza responsable soki bana bazo vanda na bitumba.

Basi bayebi eloko nini bakoki kosala po bango pe bana na bango ba vanda malamumu pe na bokengi :

- Bazo kokengela mobali pona ko evité nkuba.
- Kotinda bana epayi mosusu soki bitumba ebandi.
- Koproferé babeta ye, babeta mwana te.
- Kokabuana na mobali.